

de Compromís. En el seu primer llibre, *No importa de dónde vienes, sino adónde vas* (Espasa, 2013), ha deixat escrit que els nacionalistes “arrastran ese peso de fanatismo xenófobo que los hace considerar marcanos a todos los que venimos de fuera, ya seas *extranger* o *foraster*”. I l’últim número d’*El Otro Diario* de Altea, un periòdic gratuït editat per Cípal, inclou una vinyeta d’El Roto publicada el 24 d’abril d’enguany a *El País* en què un home camina pels núvols mentre exclama: “¿Qué limitación ser nacionalista, pudiendo ser de cualquier sitio!”.

A la política local, Carolina Punset ha ballat com un penell. La legislatura passada, com a membre de l’equip de govern, va oposar-se a l’acord PP-Bloc que va atorgar la contracta de l’aigua a Tyosa –una empresa participada per Aguas de Valencia, que va incrementar el preu del rebut més d’un 30%– en contra del criteri de la mesa creada a l’efecte, que havia conclòs que la millor oferta era la d’Aqualia, filial d’Aigües de Barcelona. Aquell episodi tan fosc va migpartir el Bloc, que donava suport extern al govern integrat pel PSPV-PSOE i Cípal. Fa poques setmanes, ara que governa amb els populars, Cípal ha votat favorablement a la pròrroga de cinc anys de la mateixa contracta que considerava il·legítima.

Carolina Punset i Carlos Moro han trobat a Altea el seu paradís particular. Ella gaudeix de la política amb Cípal mentre ell –que l’ajuda a bastir el discurs ideològic– elabora documentals amb la seua productora Pura Magia, ja siga sobre els *hippies* d’Eivissa o hagiografies com la que va rodar per a Intereconomía TV, al voltant de la vida de l’ex-banquer Mario Conde.

Enmig de tanta felicitat, les urnes de les europees els han proporcionat l’únic maldecap. Malgrat ser la número 3 de Ciutadans al Parlament europeu, Punset únicament va recollir 219 sufragis sobre un cens de 13.278 electors. La setena força a la població. El 3,7% dels vots emesos, la meitat que UPyD. Albert Rivera, però, la vol com a candidata a la Generalitat. Després de la negativa de l’ex-ministre socialista Antoni Asunción, que es limita a simpatitzar-hi, pensa que Carolina Punset seria la candidata que podria arrossegar més vots.

Víctor Maceda

“Nacionalisme i ecologisme són del tot incompatibles”

Carolina Punset afirma que no té previst ser la candidata de Ciutadans a les eleccions valencianes del 2015, però tot seguit afegeix: “No vull ser ostatge de les meues paraules ni tancar-me cap porta”. Opina que “el nacionalisme és la pitjor cosa que hi ha” i, per això mateix, critica el pacte d’Equo i Compromís.

Com arribeu a Altea?

—A la Comunitat Valenciana, vaig arribar-hi per amor. El meu marit, la persona amb què estic de fa 20 anys, residia a Finestrat [Marina Baixa], i me’n vaig venir. Vam viure set anys allà, un altre any a Alacant, i després, cap a Altea. Miràvem de trobar un compromís, un lloc que ens agradara als dos, i vam fer aquell moviment pendular, de l’horta cap a la ciutat, fins a acabar a Altea, que té de tot: és una petita ciutat enmig de l’horta, envoltada de camp, amb la mar al davant... I s’ha preservat bastant més bé que la resta de municipis del voltant. És això que fa Altea tan especial.

—No sou l’única política que hi viu, de fet.

—L’ex-ministra [socialista de Cultura] Ángeles González Sinde i Elena Valenciano també hi viuen. A les passades eleccions europees érem dues candidates d’Altea!

—Des del 2000, que hi residiu. I el 2006, impulseu un partit local, **Ciudadanos Independientes por Altea (Cípal)**.

—Més que un partit, és un moviment ciutadà que adopta la forma de partit polític. Llavors érem molt pocs els que clamàvem contra el *boom* de la construcció. Vam crear Cípal per canviar el model territorial, exclusivament, i és això el que faig ara com a regidora d’Urbanisme: protegir i ordenar el territori al marge de criteris especulatiu.

—Era un partit pensat per al 36% de residents europeus?

—Era activisme ciutadà en estat pur, un moviment transversal on cabia tothom que desitjara una gestió molt més ètica i eficient. La destrucció del port de Campomanes i de la platja que l’envoltava va ser la gota que va fer vessar el got, i a tocar nostre, a Callosa d’en Sarrià, PP, PSOE i Compromís han aprovat el pla parcial Anibits-Margequivir en plena serra de Bèrnia, a la part que es veu des d’Altea.

—Sí, però ahora governeu amb el PP i heu investit alcalde Miguel Ortiz, un dels grans responsables de la depredació territorial del municipi. Ja hi havia governat 13 anys, del 1991 al 1992 i del 1995 al 2007. Els anys del *boom*.

—Aquesta és una lectura massa superficial. El pla general i tots els plans parcials d’Altea s’han aprovat sempre per unanimitat. És cert que el PP hi ha governat la major part dels anys, però el PSOE i Bloc-Compromís sempre li han donat suport en aquesta matèria, han contribuït a l’espòli urbanístic. L’única excepció va ser el pla parcial dels Ponts de l’Algar, en què la regidora Paca Sevilla [del Bloc, en aquell moment] hi va liderar la lluita en contra. De fet, si vaig dimitir després de tres anys governant amb el PSOE [del 2007 al 2010] va ser per aquest motiu. Van aprovar fins a tres plans parcials nous, amb el vist-i-plau del PP i de Compromís, i el meu únic

vot en contra. El problema és la falta de visió política de tots els grups, i no sols ací: a Andalusia i Catalunya s'han comès desastres semblants. El meu objectiu en accedir a la política era precisament aquest, arribar a compromisos com els que hem aconseguit a Altea en aquesta legislatura. El PP i Cípal hem modificat 14 plans parcials en el que duem de legislatura, i estem a punt d'aprovar el nou pla general. Atenent això, l'acord amb el PP ha resultat profitós.

—L'aturada en sec del sector de la construcció us ho ha posat més fàcil.

—No és cert. Acabem de revocar un conveni al pla parcial de Serra Alta, un fet inèdit a la Marina Baixa. No resulta tan senzill anul·lar plans parcials ni que la gent ho entenga. A Altea, el 30% de la població vivia de la construcció i no ha patit gens bé aquest canvi de model. Pel que fa als promotors i als constructors, no tenen pensat abocar-s'hi de seguida, però tampoc no volen que es modifiquen les normes vigents. Aquests canvis potser haurien estat impossibles en un altre moment, però malgrat la conjuntura actual, no han resultat tan fàcils. De resistència, n'hi ha hagut i molta.

—A diferència del que va passar amb els socialistes, us mantindreu a l'equip de govern fins que acabe el mandat?

—El pacte amb el PP no va ser improvisat, sinó molt meditat. Vaig tardar tres mesos a entrar a l'equip de govern [el PP té 10 regidors a Altea, per 5 del PSOE, 3 de Compromís i 3 més de Cípal], va haver-hi un debat d'idees per saber fins on podia transigir cadascú de nosaltres i en quin punt ens podíem posar d'acord. No va passar igual a la legislatura anterior, on va primar la política de trinxera. Quan vaig entrar a governar amb el PSOE, vaig fer-ho sense preguntar-los res, convençuda que hi havia més afinitat ideològica amb ells. Intuïa que, pel fet de ser del PSOE, posarien fi a l'espòli urbanístic. El PP, en canvi, era antagònic nostre, motiu pel qual vam ser molt més exigents. Aquest pacte, vam signar-lo per escrit i ha funcionat millor.

—El Centre Democràtic Liberal (CDL) i unes altres formacions d'àmbit local, sobretot del sud del País Valencià, s'engloben ara al si de Ciudadans. És el cas de Cípal?

—No. Jo vaig formar part de la llista europea de Ciudadans com a indepen-

dent, igual com els números 1 i 2, Javier Nart i Juan Carlos Girauta. Cípal, però, no s'englobarà en cap projecte que vaja més enllà del nostre municipi. No tenim res a veure amb els partits tradicionals. Som un moviment d'activistes, estrictament això.

—Però vós ja sabeu què és militar en un partit tradicional. Vau estar afiliada a UPyD.

—Sis mesos, tot just quan va crear-se. Era el 2006.

—Quan naix Cípal, també.

—No ho recorde bé... Potser va ser abans, no ho sé. Simultàniament, vaja.

—Vau passar de no militar enlloc a fer-ho en dues formacions.

—Vaig dubtar d'afiliar-me a UPyD o a Ciudadans, volia formar part d'un moviment de regeneració democràtica, transversal, i tots dos m'agradaven, però llavors Ciudadans estava massa restringit a Catalunya. Una altra persona del meu partit sí que va afiliar-se a Ciudadans, però jo vaig optar per UPyD. Ens vam repartir una mica.

—I per què no demaneu l'alta a Ciudadans, ara que ja no se circumscriu a l'àmbit català i que heu estat candidata de la formació?

—Estic absolutament compromesa amb Moviment Ciutadà [la plataforma amb què Ciudadans s'expandeix enllà de Catalunya], però vaig eixir escaldada de l'afiliació als partits polítics. Vaig adonar-me que els plantejaments d'UPyD

“El cor de Ciudadans amb tres banderes expressa que les banderes no importen”

eren incompatibles amb una mentalitat ecologista, per exemple.

—UPyD defensa l'energia nuclear.

—No adopta una posició d'indiferència respecte a l'ecologia, com tants altres partits, sinó que hi són antagònics. És l'únic partit espanyol que vota a favor del *fracking*, la tècnica més invasiva i al·lucinant que es pot imaginar, els semblen bé les prospeccions petrolíferes a Canàries... Rosa Díez fins i tot va desplaçar-se a Garoña (Burgos) per tal de defensar la continuïtat de la planta nuclear, la raó definitiva per què vaig marxar.

—També vau ser membre d'Els Verds Ecopacifistes.

—Mai no vaig estar-hi afiliada...

—...i no obstant això, n'éreu la coportaveu.

—Tres mesos només, el temps que vaig tardar a adonar-me de la moguda que tenen els Verds ací.

—Quina moguda?

—És un deliri. A Espanya, la política verda sempre ha estat condemnada al fracàs electoral. Hi ha una gran disper-

sió de vot, hi ha més de seixanta partits verds i, a més, ha estat segregada pel nacionalisme.

—**Per quin nacionalisme?**

—El dels partits nacionalistes. A Catalunya, ICV; a la Comunitat Valenciana, Compromís; al País Basc, Bildu...

—**Equo és una formació d'abast estatal clarament ecologista.**

—Equo, com a tal, no existeix a la Comunitat Valenciana, va adherir a Compromís, i a Catalunya tampoc no poden presentar-se. Equo ha renunciat a ser un partit d'àmbit nacional. Allà on hi ha partits nacionalistes estableix aliances, i jo considere que el nacionalisme i l'ecologisme són absolutament incompatibles.

—**És curiós. Per què?**

—[Riu.] Com es pot defensar l'ecologisme, internacionalista i solidari, alhora que el nacionalisme, que només es preocupa del que li és propi, d'allò local? Circumscriure l'ecologisme a una postura ideològica com aquesta em sembla una estratègia del tot errònia, electoralment parlant. L'eco-socialisme nacionalista de Compromís limita la base de potencials votants verds. A Alemanya, en canvi, la base de votants verds és amplíssima, van molt més enllà de l'esquerra i anteposen l'ecologia a la resta de coses. La defensa del territori, del nostre medi, la generació d'ocupació verda, l'aposta per la rehabilitació i l'eficiència energètica, l'estalvi de despesa... Molts hi estan d'acord, però es neguen a votar partits que han fet servir el verd com a maquillatge, com ara Esquerra Unida o Compromís. En aquests casos el verd esdevé un adjectiu, no un substantiu, i queda reduït al no-res.

—**O siga que us agraden les iniciatives que EUPV i Compromís presenten a les Corts, però...**

—...és que n'hi presenten cap?

—**Moltíssimes.**

—En realitat, condemnen allò verd a la irrellevància. Impossibiliten l'adhesió de voluntats que, d'una altra manera, sí que s'hi sumarien.

—**A Ciutadans, les propostes verdes tampoc són les primordials, i us hi heu sumat. Ben al contrari, és un partit nacionalista espanyol que naix com a contraposició del nacionalisme català.**

—Aquesta és la vostra opinió.

—**Sou nacionalista espanyola?**

—Jo considere que el nacionalisme és la pitjor cosa que hi ha. Com deia

Flaubert, "totes les banderes estan fetes de sang i de merda".

—**Vós defenseu una nació, la nació espanyola...**

—...en absolut! Aquest és el contraargument típic dels nacionalistes. Si algú no és nacionalista, és nacionalista espanyol. Vaig nàixer als Estats Units, de pare català i mare francesa, tinc una germana nascuda a Londres i una altra a París... Jo sóc ciutadana del món! No tinc cap més bandera ni cap més pàtria, no tinc opció. Com fa el poema de Benedetti, "¿qué pasaría si quemamos todas las banderas para tener solo una, la nuestra, la de todos, o mejor ninguna porque no la necesitamos?" No necessitem banderes ni pàtries. Els territoris no milloren les coses; són les persones les que fan que milloren.

—**Ciutadans fa servir moltes banderes a les seues campanyes: la catalana, l'espanyola i l'europea.**

—El cor de Ciutadans amb les tres banderes expressa que les banderes no importen, que som un tot.

—**No importen les banderes, però fan servir banderes. Tres.**

—No les utilitzen com els nacionalistes, tan preocupats a marcar les diferències, sinó que destaquen allò que ens uneix. Em sembla aberrant que un polític es dedique a assenyalar les diferències. En què consisteix el joc democràtic? Es tracta de dir allò que ens diferencia o es tracta de destacar allò que ens uneix i provar de millorar-ho? Jo no en tinc dubte. Per a mi, a la vida hi ha una sèrie de valors negatius indiscutibles: la xenofòbia, remarcar les diferències entre les persones, cosa que comporta l'odi... Com a ecologista, pense que hem de treballar globalment.

—**Teniu doble nacionalitat i vau presentar-vos també a les eleccions legislatives franceses del 2012.**

—Sí, pels Verds francesos.

—**Heu passat per cinc partits en 8 anys.**

—No, però si us hi fixeu, tot és el mateix [riu].

—**Haviem quedat que Ciutadans i UPyD, no.**

—Per damunt de l'eina que haja fet servir en cada cas, els darrers vuit anys de la meua vida, els he dedicat en cos i ànima a la política verda. Vaig presentar-me pels Verds francesos per tal de contribuir a implantar el model alemany: més

pragmatisme i menys ideologització. I ací, en veure que semblava impossible que sorgira un partit ecologista nacional...

—**...de segur que subscriu el 99% del discurs de Juan López de Uralde, líder d'Equo i ex-referent espanyol de Greenpeace.**

—I tant! Juntxo i jo ens duem molt bé, l'admire i reconec el seu esforç polític, però jo no puc votar Equo a la meua comunitat. Hi ha tanta gent que s'afegiria a la causa verda i no ho fan perquè això els condemna a votar Compromís...

—**Mònica Oltra ha afirmat que no és nacionalista i colidera Compromís.**

—Mònica Oltra diu unes coses molt estranyes. Renega dels seus i del que ella és. El 90% de Compromís són afiliats del Bloc.

—**Atorgueu molta importància a la qüestió territorial. Us agrada més el model d'Estat francès que no l'espanyol?**

—Per què?

—**Per la centralització.**

—Ui, doncs no ho he pensat mai! No pense en això.

—**Us considereu jacobina?**

—No. En Ciutadans apostem per la pluralitat i demanem una segona transició, amb una reforma constitucional. És Vox qui diu que cal eliminar les autonomies.

—**Alberto Fabra ha alertat que un possible tripartit valencià podria animar la independència del País Valencià. Patiu com ell?**

—Sembla que ja està en campanya, però encara falta un any per a les eleccions. Ara bé, és cert que, a Espanya, els tripartits sempre han estat catastròfics. Si un acord a dos ja resulta difícil, a tres és gairebé impossible. Mireu Catalunya, Villena o Alcoi. L'estratègia del PPCV és clara: la política de la por al tripartit, a la independència i als Països Catalans. Potser els funcionarà, però alerta, que els ciutadans no són ximplers.

—**Un millor finançament és inexcusable?**

—No sols per a la Comunitat Valenciana, sinó per al país en el seu conjunt. Em negue a pensar només en els meus compatriotes valencians.

—**Sí, però són vasos comunicants: si uns guanyen, els altres perden. És l'hora de modular la solidaritat, sobretot tenint en compte que la renda**

per càpita valenciana està per sota de la mitjana?

—Cal trobar un sistema just, solidari i equitatiu a través d'un debat serè, allunyat del soroll mediàtic. No pot ser que el conseller [català, Felip] Puig diga que la rebaixa de l'IRPF extremenya és a costa dels catalans, o que Fabra amenace el seu propi partit... De segur que podem trobar una fórmula de consens.

—La llengua és un problema, al País Valencià?

—No ho crec. El problema és la immersió lingüística a Catalunya. Com diu [el filòsof Fernando] Savater, són tan enemics de les llengües aquells que les prohibeixen com aquells que les imposen. A la Comunitat Valenciana no percep aquest problema.

—És el bilingüisme perfecte?

—No, però tenim un model més equilibrat en què, com a mínim, hi ha el dret d'elecció dels pares. Qui vol, estudia en valencià. Ací tenim un col·legi que ha perdut la línia en castellà perquè tots els pares han demanat l'ensenyament en valencià.

—Caldria fomentar-lo més, però? A les comarques meridionals el castellà és clarament predominant.

—No. Segons la llei, el bilingüisme està a l'ordre del dia. Als funcionaris d'Altea també els ho exigim, que sàpi-guen valencià.

—Vós l'apreneu?

—El considere la meua llengua.

—Però no la parleu.

—Perquè no vaig créixer en un ambient catalanoparlant ni valencianoparlant, però l'entenc i el tinc interioritzat, com la resta dels meus idiomes.

—Ciutadans, a València, nega la unitat del català.

—Aquest no és el meu tema, ni el nostre tema com a Ciutadans. Tant me fan aquest tipus de polèmiques, són qüestions que ocuparan moltes hores als experts en valencià però que a mi no m'importen el més mínim.

—Us agradaria ser candidata de Ciutadans a la presidència de la Generalitat Valenciana?

—No.

—Podem descartar-ho?

—No vull ser ostatge de les meues paraules, les circumstàncies em podrien fer canviar d'opinió i considerar aspectes que no havia tingut en comp-

te, però ara mateix aquest no és el meu desig, no forma part del meu full de ruta. Les primàries seran a l'octubre o el novembre, qui es presente hauria de treballar des de ja mateix, i no és el meu cas.

—Ho descartem, doncs.

—Hi insistesc: no vull ser ostatge de les meues paraules ni tancar-me cap porta.

—Sou la cara més coneguda de Ciutadans al País Valencià.

—Sí, per això tants militants em demanen que assumeisca aquesta responsabilitat. M'estime la Comunitat Valenciana fins i tot més que qui hi ha nascut, he decidit viure-hi, però crec que els canvis que necessita aquest país són a nivell nacional, no es poden fer des d'ací.

—Preferiu el Congrés?

—No, però tinc un perfil internacionalista i els canvis que propugne no es poden dur a terme des de l'àmbit autonòmic.

—Repetireu a Altea?

—No ho descarto del tot, però això tampoc no figura al meu full de ruta. No m'apeteix, no tinc la il·lusió d'ara fa vuit anys. A més, crec en la limitació de mandats i en els lideratges alternatius. Si Cípal vol continuar endavant, ha de trobar lideratges alternatius.

—Heu perdut la il·lusió per la política?

—No, però a Altea ja li he donat tot el que jo podia. Hem aconseguit canviar el model territorial.

—La desil·lusió té a veure amb el resultat de les europees? Tot i ser la número 3 de Ciutadans, només vau obtenir el 3,7% dels vots.

—Mai no va semblar factible que jo isquera com a eurodiputada. Les enquestes, ens atorgaven entre 0 i 1 escons, com a màxim 2. Sabia que no seria eurodiputada, però volia donar la cara pel projecte.

—Amb una llista paritària, cremallera, seríeu eurodiputada.

—Hi estic a favor, és una mesura no desitjable però sí necessària. Amb tot, vaig presentar-me per ser el número 3 com a màxim. Ni que haguera obtingut més vots que [Juan Carlos] Girauta, de qui em vaig quedar a 12, no hauria anat de segona. La meua ambició no era resultar escollida. No ha estat cap desil·lusió, en absolut.

—Com vau conèixer Albert Rivera?

—Presentant el meu llibre a Madrid, en una tertúlia.

—L'ex-ministre Antoni Asunción diu que li recorda el Felipe González del 1982.

—És un polític excepcional, amb molt de futur. Té la capacitat d'aixoplugar voluntats molt diverses i un compromís clar per treballar en favor del que ens uneix. Defensa un canvi tranquil, sense exabruptes, amb un debat d'idees. És molt carismàtic.

—Com Pablo Iglesias.

—Crec que també ho és.

—Us agrada allò que diu?

—[Silenci llarg.] Redueix el debat polític a fotre canya, tot just allò que no li cal a Espanya. Dit això, reconec que com a orador —com a polemista— no té preu. Però no tenir preu en una tertúlia no vol dir res.

—I Francisco com a alcaldable de València per Ciutadans, us faria el pes?

—Va assistir com a públic a la presentació de Moviment Ciutadà a València, només això.

—Està molt enfadat amb el PP i amb Rita Barberà. Diu que somia ser l'alcalde de la ciutat.

—No ho sé... En qualsevol cas, hauria de ser escollit a través de primàries.

—Sort de les primàries.

—...[Riu.]

Víctor Maceda